

“Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.”

Lpfö 98, rev 2010

OLIKA

Handledning till

Här kommer UppfinnarJohanna!

av författaren Ann-Christine Magnusson och illustratören Lovisa Lesse

SYFTE

Att tillsammans med barnen samtala kring och reflektera över: problem, lösningar, uppfinnare och uppfinningar.

FRÅGOR OM PROBLEM OCH LÖSNINGAR

1. I boken uppfinner Johanna en skrattmaskin. Varför gör hon det tror du? Varför tror du att hon vill gå till just Suroлле med sin maskin? Tror du att hon känner Suroлле sedan tidigare?
2. Johanna gör en uppfinning som får folk att skratta. Vad brukar du skratta åt? Finns det bra skratt och dåliga skratt? Vad kan vara exempel på ett dåligt skratt? Hur känns det när du skrattar? Var i kroppen känns det när du skrattar?
3. I boken stänger Johanna in sig när hon ska uppfinna, hon vill vara ifred. Vill du vara ifred ibland? Vad gör du då? Vad gör du om någon annan vill vara ifred?
4. I boken finns Suroлле. Han är alltid sur och arg. Varför tror du att han är det? Är det skillnad på att vara sur och på att vara arg? När blir du arg? Hur känns det? När blir du sur? Hur känns det?
5. För att göra Suroлле glad gjorde Johanna en uppfinning. Hade hon kunnat göra på något annat sätt för att göra honom glad? Hur gör du om du vill göra någon glad? Hur kan du bli glad om du är sur?
6. Johannas uppfinning löser problemet med att Suroлле är arg och sur. Vilket problem skulle du vilja lösa med en uppfinning?
7. Johannas småbröder tycker att hon är bra på att uppfinna. Finns det någon du tycker är bra på något? Vad tycker du att du är bra på?
8. I boken pratar Johanna om att hon ska träna en massa för att bli världens bästa uppfinnare. Varför är det så att en ofta måste träna för att bli bra? Är det något du tränar på för att du ska bli ännu bättre?
9. När maskinen väl fungerar på slutet, tror du att det var på det sättet Johanna hade tänkt? Vad menar hon med "funkar det inte på det ena sättet så funkcar det på det andra"? Ibland brukar vuxna prata om tålamod. Vad betyder tålamod? Finns det något som Johanna har med i berättelsen? Finns det något som du brukar ha mycket tålamod med?

FRÅGOR OM UPPFINNARE OCH UPPFINNINGAR

1. Johanna ska bli världens bästa uppfinnare. Vad betyder det att vara ”uppfinnare” eller att ”uppfinna”? Vad tycker du verkar roligast med att uppfinna? Vad verkar svårast?
2. Varför tror du att människor uppfinnar saker och ting? Känner du till en uppfinning som någon har gjort? (Se faktarutorna för mer information.)
3. Alla kan bli uppfinnare! Har du uppfunnit något någon gång? Vad var det? Finns det något som du skulle vilja uppfinna? Uppfinningar är ofta svar på något som en inte tycker fungerar. Finns det saker du inte tycker fungerar? Kardborrebandet är till exempel en uppfinning som gjorde att det blev lättare för alla som inte tyckte om att knyta sina skor. Finns det något du tycker är tråkigt eller krångligt och som du har en lösning på?

Övning: Prata tillsammans med barnen om saker de inte tycker fungerar, något som de tycker är krångligt. Skriv upp dem eller rita dem och låt sedan alla barn klura ut om det finns andra, nya sätt att göra det på. Det viktigaste för kreativiteten är att inte värdera, det vill säga att inte gå in och säga om en uppfinning eller lösning är bra eller dålig. Genom att inte lägga värderingar på en lösning direkt skapas en mer positiv atmosfär där det roliga står i fokus; det handlar inte om att prestera utan om att få utlopp för idéer och att våga skapa.

OM UPPFINNARE OCH IDENTITET

Att uppfinna och att vara uppfinnare är en aktivitet och en identitet som oftast knyts till idén om manlighet. Uppfinningar hänger i mångas medvetande ihop med teknik, ett område som länge varit vikt åt pojkar och män. Men uppfinningar handlar om att lösa problem. Och idag vet vi att både flickor och pojkar är utmärkta problemlösare och utmärkta uppfinnare. I litteraturen är det dock fortfarande oftast pojkar som är uppfinnare. I boken är Johanna en självklar uppfinnare. Hon är både modig och klurig och skapar saker samtidigt som hon också visar att det inte är helt enkelt. Hon blir till exempel rädd när skratmaskinen inte fungerar som den ska, även om hon väljer att fortsätta. Att visa hur komplexa vi människor är, att en kan vara både modig och rädd, visar barnen att en inte behöver vara antingen eller. Berättelsens slutpoäng, att det blir bra även om det inte går som det är tänkt, är också viktigt. Att kunna hantera att saker inte blir som en tänkt, att våga misslyckas med sina idéer, är otroligt viktigt för alla som vill uppfinna!

EN HISTORISK UPPFINNING

Grace Hopper arbetade för den amerikanska militären som matematiker. Hon arbetade med en av världens första datorer (Mark 1) och skrev datorns första program. Efter andra världskriget i mitten av 1900-talet uppfann Grace det första programmet som gjorde att datorer kunde förstå text. Världens första datorprogram uppfanns av en kvinna som hette Ada Byron Lovelace på 1800-talet.

EN SAMTIDA UPPFINNARE

En nutida uppfinnare, Linda Krondahl, har uppfunnit en lampa som inte behöver el utan som kan laddas med hjälp av solen. Den har på kort tid förändrat livet för barn, familjer, lärare och sjukhuspersonal på många platser i Afrika där det inte finns tillgång till el. Plötsligt kan barnen läsa även när det är mörkt ute! Och eftersom det nästan alltid är soligt kan lampan laddas på dagen.

Epost: info@olika.nu, tel: 072 19 18 056

böcker ut & in – ut med stereotyper – in med möjligheter!

www.olika.nu

OLIKA

UTBILDNING